

Licitation.

Leverance af Materialier samt Arbejdet ved Opførelse af en Sysselmandsbolig i Vestmanhavns udbydes herved i Licitation.

Tegning og Beskrivelse udlånes fra 25. Oktober hos Under-egnede, til hvem Tilbud indsendes senest den 15. November d. A.

Ret til at antage Tilbud, uden Hensyn til Prisen, samt at kassere samtlige indkomne Tilbud, forbeholdes.

Vestmanhavns, d. 23. Okt. 1929.
Gunnar Dahl-Olsen.

Thuro, — der skod han sig i Hjertet i Onsdags, men levede endnu til Torsdag Morgen, da han med en anden Revolver skød sig i Tindingen og døde.

Ministeriet har nedsat en Kommissionsdomstol, til Udredning af hele Affæren.

Atvoldin.

I »Tingakrossen« for 16. Oktober anfører Hr. J. Patursson Aarsagerne til, at jeg blev udelukket af Selstyrepartiet.

Efter den Redegørelse jeg har givet i nærværende Blad og »Dimmakættin«, kunde der være mindre Grund for mig til igen at tage til Orde. Jeg kan dog ikke lade være at fremsætte nogle korte Betragtninger over disse »Aarsager«.

Som første Aarsag, — Hovedaarsagen vel, — anføres et Citat efter »Dimmakættin« for 9. Oktober.

Dette Citat, der saa fuldkomment giver Udtryk for Hr. Paturssons Opfattelse, maa have været et rent Fund for ham; men desværre anfører han ikke, hverken hvad der staar foran, eller følger efter dette Brudstykke; og det har dog en vis Interesse i denne Sammenhæng, selv om man ser bort fra min Redegørelse. At anvende dette Brudstykke stærkt fremhævet for at bibringe Læserne den Opfattelse, at jeg skulde have begaaet et Tillidsbrud, som ethvert Parti vilde have straffet paa samme Maade, kan kun anses for Perfidiet.

Mere almindelig Interesse har dog de to andre Aarsager. Først mit Brev af 25. September 1928 til Partiet, hvorved jeg efter Hr. Paturssons Opfattelse gør mig umulig som »parlamentarisk« Medlem af Partiet. Hvad der menes med »parlamentarisk« Medlem er mig ikke helt klart. — Men Factum est, at jeg har været Medlem af Partiet siden, lige til den famøse Nat til den 26. September, da jeg ikke kunde forblive længere. Jeg blev desuden i Aar, som sidste Aar, rigelig udstyret med Ordførerskaber for Partiet, som jeg søgte at rogle efter lidet Evne. Jeg blev desuden sat ind i flere staaende Udvalg, hvilket alt tyder paa, at jeg nød en vis Tillid i Partiet. Der staar jo ogsaa til Overflod i »Tingakrossen« for 2. Oktober, at det var lykkedes at udjævne den Divergens, der var mellem mig og Partiets Flertal.

Men nu anføres dette Brev

som en Grund til, at jeg maatte udelukkes.

Hr. Patursson er saa venlig at anføre mit Brev ordret, og det er jeg kun glad for. Men som man vil se af Brevet, har jeg ikke sagt, at jeg ikke vil føle mig bunden til at respektere Partiførelser, det har jeg gjort mange Gange siden, men man bedes læse, hvad der staar i Brevet.

Men nu kommer det, som jeg synes er mest bemærkelsesværdigt i Hr. Paturssons Opsats:

Sidste Aar kundgjorde han Partiet, at han vilde fastholde vor Stilling som en Del af det danske Rige, og det gør han nu almindelig bekendt gennem »Dimmakættin«, en Erklæring saa sambandsk, at selv ikke Sambandspartiet nogensinde har afgivet den saa uforbeholdent.

Det kunde ikke taales, dette var Draaben, som fik Bægeret til at flyde over.

Jeg skal tillade mig her ordret at anføre det Forslag, som jeg stillede sidste Aar under Behandling af Lagtingsloven:

»Tinget udtaler, at man har behandlet Spørgsmaalet om Brugen af færøsk Sprog paa forskellige Omraader paa Færøerne og om mere Myndighed for Lagtinget ud fra den Forudsætning, at man ønsker, at Færøerne maa vedblive at være en Del af det danske Rige og bevare Forbindelsen med dansk Sprog og Kultur med Hævd af Øernes og Folkets Særstilling.«

Dette staar at læse i Lagtingsprotokollen for 1928 Side 7 og har altsaa været Partiet bekendt i det Aar, der siden er forløbet, og hvor jeg har staaet som Medlem af Partiet. Det er imidlertid ikke det, som har Hovedinteressen, denne maa formentlig knytte sig til den af Hr. Patursson hævdede Opfattelse som *tilsyneladende* er blevet godkendt af Lagtingspartiets Flertal, at en Mand, der ønsker at bevare Fællesskabet med det danske Rige, ikke kan være Medlem af Selstyrepartiet, han maa *ekskluderes*. Ikke engang faa et Farvel og Tak for Samarbejdet i de forløbne 20—30 Aar. Jeg skal her kort bemærke, at Hr. Edw. Mitens stemte for det af mig stillede Forslag uden at man, mig bekendt, endnu har ekskluderet ham.

Jeg synes, det aabner overraskende og selsomme Udsyn, at Selstyrepartiets Formand udtaler dette. Vil Partiet virkelig hæfte for denne Udtalelse, og hvad siger Vælgerne, som gentagne Gange har protesteret mod Separatistnavnet.

Jeg mener, det maa give en Del at tænke over. Naar Hr. Patursson til sidst anførte, at min Redegørelse i »Dimmakættin« er haade misvisende og »skeive«, saa paastaar jeg det modsatte, og jeg vil gerne opfordre ham til at paavise, hvad jeg har anført fejlagtigt eller misvisende. Hævn har jeg ikke truet med, og hvem der har vist bedst »Staldbrodrals«, kan Læserne domme om.

Johan H. Poulsen.

Politisk Møde.

I Lørdags afholdtes atter et politisk Møde i Sjøneleikarhúsið. Socialdemokraterne var denne Gang Indbydere. Lagtingsmand M. S. Viðstein redegjorde i sin Indledningstale for Socialdemokraternes Stilling til de betydeligste Sager, der behandlede i Lagtinget sidste Aar og talte om den politiske Situation som nu er opstaaet ved J. H. Poulsens Eksklusion af Lagtingets Selstyreparti. Derefter paufølgte en Diskussion, hvori deltog: Patursson og Debes, Johns, O. Joensen og Red. Nielsen, J. H. Hjalmt og Indlederen. Mødet varede i 5 Timer.

I næste Nr. vil vi bringe et Par af Aftenens Taler.

Lige Start.

Af Knud Korst.

(Fortsat.)

Saaledes ser det demokratiske Samfunds Lige Adgang for alle ud i Praktis. Kort og godt naar Underklassens Søner naar hen i Nærheden af de virkelig ledende Stillinger, gaar der en Bom ned lige for Næsen af dem. Det paa den anden Side Bommen er privilegeret Omraade, og for at komme derind hjælper det ikke man er et Geni, en Begavelse; man maa være Arving, maa fra Fødslen være knyttet til det højere Bourgeois' snævre Primæret, dette sammenflettede »Ertelalm« (som Harald Bergstedt kalder det), af nogle faa indgiftede og besværede Familier, der dirigerer Hovedparten af det private Erhvervsliv, af Aandslivet, Forlystelselivet, den borgerlige Presse og derigennem en væsentlig Del af den offentlige Mening.

Kan vor fremadstræbende Arbejderson som en anden Smukke-Van fiske sig en Overklassepige, har han en Mulighed endda for at naa frem; men ellers vil det være vanskeligt for ham at naa frem end det er for en Kamel at slippe gennem et Naaleøje.

Hvis de betydelige Stillinger i den Verden virkelig blev besat med de mest evnerige, med de Folk der kunde yde det bedste af det bedste paa disse Poster, uanset hvor de stammede fra, saa kunde der deri ligge en vis Begrundelse for den økonomiske Ulighed; og i hvert Fald vilde den bestaaende Ulighed ikke blive angrebet nær saa skarpt som nu, hvor praktisk talt alle begavede Born af Underklassen maa blive fanatiske Modstandere af det privatkapitalistiske System, simpelthen fordi alle de virkelige attraaende Stillinger i Erhvervslivet er forbeholdt dem, der er født til dem.

Der er naturligvis ikke Tvivl om, at mange af de Folk der saaledes saa at sige fødes ind i de gode Stillinger ogsaa er dygtige, begavede Folk. Man de langt talrigere Bogavelser, der fødes i Underklassen, kan selvfølgelig ikke stille sig tilfreds med dette; de forlanger med fuld Ret lige Start med de andre, de vil uden Betænkning sprænge Bourgeois'ets medfødte Privilegier i Luften.

Hvis en eller anden tvivler paa, at Underklassens Born paa Forhaand er praktisk talt udelukket fra at komme i Spidsen for Virksomhederne, behøver han blot at studere en statistisk Oversigt i Dr. Zeuthens førnævnte Bog (S. 408) over, hvem vores største Næringsdrivende er Søner af; heraf ser man, at hver tredje større Industridrivende eller Skibsfører og hver anden større Handelsmand er Søen af en Mand i samme Stilling — og løvrigt stammer disse Folk fra større Næringsdrivende; det hele taget, fra Embedsmænd, Sagførere osv., medens Søner af Arbejdere, underordnede Funktionærer o. l., praktisk talt slet ikke tæller med.

Naar Tilstandene er saadan kan man ikke undre sig over, at den begavede Ungdom i Underklasserne ser rødt og vil gøre hvad den kan for at nedbryde dette System af arvelige Privilegier; og jo bedre oplyst denne Ungdom bliver, jo bedre Uddannelse den faar (baade speelt og almødt), desto mere vil disse Urimeligheder stikke den i Øjnene, og den vil sø sig om efter Midler der egner sig til at skaffe mere Balance i Tingene. Et saadant Middel, der ligger lige for, er naturligvis Arveskatten, en Skat der indtager en alt for tilbageskudt Plads i vor hele Skattesystem. I en følgende Kronik skal vi nærmere undersøge de nedarvede Formuer og Afgiftene heraf.

Her skal blot yderligere bemærkes, at de politiske Muligheder for at revidere Arvebeskatningen og Arve-reglerne i det hele taget i demokratisk Retning ikke synes helt ringe. At Socialdemokratiet er vel oplagt til at gøre god Brug af Adgangen til Beskatning af Arv, derom kan der naturligvis ingen Tvivl være; i Bladets Hoved paa Forsiden kan man læse blandt de Krav som Arbejderklassen har opstillet: Direkte Skat med stigende Skala. — Stærkt stigende Arveafgift.

Men det skulde ogsaa være muligt at faa det radikale Venstre med paa dette Punkt. Forstaar jeg radikal Tankegang ret, saa er Meningen den, at Samfundet bør være saadan indrettet, at den evnerige og energiske kan komme paa sin rette Plads, uanset om han fra Fødslen er rig eller fattig, eller om han tilhører en Familie med et Navn eller en Familie uden et saadant. Den logiske Konsekvens af denne Tankegang maa da være, at Samfundet beslaglægger sig Gevinster der ikke skyldes personlig Indsats, altsaa saadan noget som stigende Grundrente, men dog i endaa højere Grad arvede Formuer.

II.

I en Tid, hvor Slægten forlængst er gaaet i Opløsning, og hvor Familien automatisk opløses sig efterhaanden som Børnene bliver voksne (ofte gaar ogsaa Ægtefællerne fra hinanden), maa Arveretten og Testamentsretten forekomme den fordomsfulde lagtlager at være en noget haartrukken Konsekvens af den private Ejendomsret.

I hvert Fald er alt, hvad der hoder Arv udenfor Familien i snævrere Forstand (altsaa Forældre og Børn), i vor Tid et ganske besynderligt Fænomen. Helt komisk er f. Eks. den Jagt, som Gesandtskaber og Udenrigsministerier ofte antiller for at finde de rette Arvinger til en forlængst til Amerika udvandret Mand, hvem alle hans Slægtninge troede led og begravet forlængst; her faar de pludselig stukket en ganske uventet Sum ud — en endnu mere overraskende Tilfælde end en Gevinster i Lotteriet; Lotterispillere ved dog, at de har en Chance og ser hver Mand efter i Trækningslisten.

Med Slægtens totale Opløsning er Arveretten til fjernere Slægtninge saaledes blevet ren Karikatur. Det er derfor ikke saa underligt, at Tændelsen i moderne Arvelovgivning gaar i Retning af at indsnævre de Arverettighediges Kreds meget stærkt — til Gæld til de nedarvede Formuer, i Overensstemmelse med, at det Offendelige har overtaget adskillige af de Opgaver, som tidligere Storfamilien tog sig af.

Allerede i tidligere Tid har løvrigt adskillige finanspolitiske Skribenter lyvret, for at afskaffe Arveretten udover den allersnævrere Kreds, f. Eks. Bentham og J. Stuart Mill; somstuvende gik endog saa saa vidt, at han forlangte Arveret i det hele taget afskaffet, saaledes at ingen maatte faa mere, end hvad der var nødvendigt til et beskedent Underhold. Men Lovgiverne har som Helhed paa dette Omraade været meget konservative og forsigtige, idet man

Barberbladet REKORD

Pr. Stk. 5 Øre.

Fineste Blade til Prisen.

N. A. Eldegaard.

En Gros & en Detail.

Licitation.

Hospitalets Forbrug for 1/2 Aar af Colonialvarer, Fedevarer og Grøntsager bortliciteres.

Særskilt Tilbud paa hver Varesort indene Onsdag 6. Nov. d. A. Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til

Dr. Alexandrines Hospital.

som Regel ikke ligefrem har afskaaret fjernere Slægtninge fra Arveret, men har nøjedes med i saa Tilfælde at beskutte de arvede Formuer særlig kraftigt. I Sverige har man dog nu gennemført, at al Arveret er afskaaret fra og med Fætre og Kusiner, saaledes at altsaa foruden Livsarvingerne kun Arveladerens Forældre og disses Afkom kan komme i Betragtning. I Svejtis har Arveret længe været begrænset til det, man paa Tysk kalder »die grosserliche Parentel« — d. v. s. den Slægtskreds, der har sit Udgangspunkt i Arveladerens Bedsteforældre. Men Sverige er altsaa nu gaaet et afgørende Skridt videre i Retning af at begrænse de Arverettighediges Kreds.

Her i Landet er der som bekendt yderst vide Grænser for Kredsen af de Arverettighedige, der skærer sig om en Afædd. Man kan maaske kalde Danmark for Landet med de mange glatte Arvinger; for yderligere at forøge disse er Arveafgiften selv for de fjernest beslagtede meget lav (den højeste Sats er ca. 30 pCt. mod f. Eks. 70 pCt. i Tyskland, 40 pCt. i England, 50 pCt. i Frankrig, 30 pCt. i Belgien).

Der kan ikke være Tvivl om, at vor Arvelovgivning trænger til Modernisering, først og fremmest i Retning af at begrænse de Arverettighediges Kreds. Nu har Sverige overflettet Svejtis i saa Henseende; vi kunde da passende overtruffe Sverige og begrænse Arveretten til Arveladerens Ægtefælle og Børn, eventuelt med en begrænset personlig Nyttieret for hans Forældre (saaledes som man har det i Svejtis for fjernere Slægtninge).

Mange vil maaske spørge: Skal ens Søsken da ikke arve én, hvis man ingen Livsarvinger har? Den gammeldags Opfattelse af Arveretten er jo banket godt ind i Folks Hoveder. Jeg kan nemlig talt ikke se, hvorfor Søsken skal have indbyrdes Arveret; de har jo ingen Underholdspagt overfor hinanden og hindreres Børn, naar det gaar dem galt, bryder sig som Regel Pokker om dem; i hvert Fald er Baandet mellem Søsken i vor Tid som Regel meget løst — i Almindelighed har de hver sin Familie, lever ofte under vidt forskellige Vilkaar og paa vidt forskellige Steder, i hver sit Milieu maaske. At de skulde have Pligt til at overlade hinanden deres Formue efter deres Død, er paa denne Baggrund en temmelig horribel Tanke.

(Sluttet).

Det hænder, at man kan være uenig med sig selv. Det kan da kun gaa til paa ovenstaaende Maade!